

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLI. — Wydana i rozesłana dnia 2. sierpnia 1890.

156.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu w porozumieniu z ministerstwem spraw wewnętrznych z dnia 23. lipca 1890,

tyczące się umundurowania urzędników przy c. k. żupach solnych rządowych.

Na zasadzie Najwyższego upoważnienia z dnia 3. czerwca 1890 i z odwołaniem się do §. 10go rozporządzenia całego ministerstwa z dnia 20. października 1889 (Dz. u. p. Nr. 176), rozporządza się w przedmiocie umundurowania urzędników przy c. k. żupach solnych rządowych, z uchYLENIEM WSZYSTKICH przepisów, które w tej mierze dotychczas istniały, co następuje:

§. 1.

Dla urzędników i elewów górniczych przy żupach rządowych przepisuje się mundur poniżej opisany, z poleceniem używania go we wszystkich tych przypadkach, w których według ogólnych przepisów o umundurowaniu obowiązani są ukazywać się w mundurze.

Urzędnikom górniczym na posadach w ministerstwie skarbu i w dyrekcji skarbowej we Lwowie zostawia się do woli używanie albo tego munduru albo też powszechnego munduru rządowego.

A. Mundur galowy.

1. Surdut górniczy.

Surdut górniczy (wzór 1, 2 a i b) jest czarny sukieny, ściśle przylegający, ze stojącym kołnierzem i wyłogami u rękawów jasno-zielonemi, aksamitnemi.

kościernicami. Kołnierz stojący powinien być równo na 4 centymetry wysoki a wyłogi u rękawów także równo na 7 centymetrów szerokie.

Końce kołnierza stojącego są z lekka zaokrąglone o przekątni 1·3 centymetra.

Część górna surduta dochodzi aż do bioder i zapina się na 9 guzików połączanych w jednym rzędzie umieszczonych (wzór 3), na których wybity jest c. k. orzeł.

Poły mają przednie końce zaokrąglone w przekątni o 5·2 centymetra, długość ich stosownie do wzrostu osoby wynosi 26 aż do 32 centymetrów i są mało sfałdowane. W obu tylnych fałdach umieszczone są kieszenie pionowo skrojone, nakryte klapami trójkończystemi, opatrzonymi trzema guzikami połączanymi.

Na wysokości ramion, od kołnierza aż do opuszki barkowej idą paski z czarnego aksamitu 33 milimetry szerokości mające, ułożone w fałdy 9 milimetrów szerokie, które od góry ku dołowi z lekka na siebie zachodzą i są do surduta przymocowane.

Obiedwie opuszki barkowe są także z czarnego aksamitu a średnica ich największej grubości wynosi 20 milimetrów; sięgają od jednego szwu boczego rękawów do drugiego i zwężają się kończyście ku obu szwom bocznym.

Na stronach zewnętrznych ramion znajdują się między tylnym a przednim szwem rękawów po dwie bufy lekko wywatowane, jedna nad drugą, utworzone przez pionowe, od dołu ku przodowi zachodzące na siebie fałdy, 13 milimetrów nienakrytej szerokości mające i które sięgają od opuszki barkowej aż do 40 milimetrów powyżej stawu łokciowego, gdzie ograniczone są sznurem czarno-złotym (jak u czapek mundurowych); podobny sznur oddziela

Wzór 3.

Wzór 1
12.

także od siebie dwie bufy, które powinny być jednakiej wielkości.

Rękawy są na przydłoińku rozcięte i opatrzone guziczkiem z orłem.

Podszewka surduta jest czarna a wzdłuż wszystkich brzegów biegnie wypustka sukienna jasno-zielona.

Urzednicy V, VI, VII i VIII klasy stopnia służbowego noszą na kołnierzu i na wyłogach galony złote jednakiego wzoru lecz rozmaitej szerokości i tak: szerokość ich w V klasie stopnia wynosi na kołnierzu 33 milimetry (wzór 5) a na wyłogach 53 milimetry (wzór 6), w VI, VII i VIII klasie stopnia służbowego na kołnierzu i na wyłogach jednako 33 milimetry.

Wzór 5.

Wzór 6.

Wzór 7.

Stopnie oznaczają się rozetami mającymi 1-7 centymetra średnicy (wzór 7), które są haftowane srebrem lub zrobione ze srebra wygniatanego i umieszczone na przednich częściach kołnierza.

Klasy V, VIII i XI stopnia służbowego używają jednej rozety.

Klasy VII i X dwóch rozet.

Klasy VI i IX trzech rozet.

2. Spodnie galowe

są z tego samego sukna czarnego co surdut, bez wypustki, mają z przodu rozpór, u dołu nie rozcięte, na strzemiączkach i mają po obu bokach kieszenie zapinane na guziczki.

Klasa V, VI, VII i VIII stopnia służbowego ma spodnie opatrzone na szwach zewnętrznych bocznych galonami złotymi a mianowicie dla V klasy dwoma galonami złotymi po 26 milimetrów szerokości mającymi a oddzielonemi paskiem aksamitnym ciemno-brunatnym 3 milimetry szerokim, dla VI, VII i VIII klasy pojedynczym galonem złotym 26 milimetrów szerokim (wzór 9).

Wzór 9.

3. Kapelusz górniczy (czako)

jest z pilśni czarnej strzyżonej lub z sukna czarnego sztywnego, 14 centymetrów wysoki, od góry i od dołu równego rozmiaru (wzór 10 a, b).

Wzór 10.

Z przodu na górnym brzegu kapelusza górniczego znajduje się róża ze złotego bulionu w pośrodku z czarną aksamitną tarczą, na której wyhaftowany jest złotem cesarski orzeł dwugłowy (w taki sposób i takiej wielkości jak róża na obu rogach u kapeluszy mundurowych urzedników cywilnych).

Pod różą, mniej więcej w środku kapelusza, umieszczone jest godło górnicze (perlik i młotek związane wstążką) srebrne, nad niem korona cesarska metalowa pozłacana a pod niem gałązki dębowe i wawrzynowe podobnie metalowe pozłacane.

Nad różą znajduje się pióropusz czarny stojący, 15 centymetrów wysoki z piór kogucich, otoczony u dołu wieńcem z piór strusich.

Kapelusz górniczy otoczony jest poziomo na około górnego brzegu galonem złotym dla urzedników IX, X i XI klasy stopnia służbowego, 4 centymetry szerokim, dla urzedników VI, VII i VIII klasy 4-6 centymetra szerokim, z czarnym paskiem w pośrodku, a dla urzedników V klasy 6-6 centymetra szerokim z dwoma czarnymi paskami w pośrodku. Galony złote są pod względem rysunku całkiem takie same jak przepisane do surduta galowego i do spodni galowych dla urzedników VIII klasy i wyższych klas.

4. Pałasz górniczy

Podług wzoru 11. Tenże jest nieco zakrzywiony i krótszy od zwykłej szabli powłoczystej, ma pochwę żelazną polerowaną i żółte przybory.

Wzór 11.

Na rękojeści, którą wzór 12 przedstawia w wizerunku płaskim, umieszczony jest orzeł cesarski dwugłowy jak na jelicach szabli dla urzedników a poniżej godło górnicze, to jest perlik i młotek.

Wzór 12

Podbienie na górnych żółtych przyborach pochwy wyobrażone są: korona cesarska, perlik i młotek a poniżej gałązki dębowe i wawrzynowe. Pałasz nosi się na takim pendencie, jaki przepisany jest w ogólności do szabli urzedników, pod surdudem górniczym.

5. Krawat

zrobiony jest z czarnej gładkiej materii jedwabnej, opatrzone jest wypustką sztywną ze sznurka wpuszczonego a ponad górny brzeg krawatu wystającego na 3 milimetry grubego.

6. Rękawiczki

są z białej skóry pralnej.

7. Płaszcz mundurowy

(wzór 13, 14) jest z sukna czarno-popielatego i tak długi, żeby jego dolny obrąbek dochodził aż do 16 centymetrów powyżej kostek; zapina się z przodu na dwa rzędy guzików pozłacanych z orłami po 6 w każdym rzędzie.

Wzór 13
14.

Kołnierz jest z czarnego aksamitu do stawiania i wykładania, z podszewką z tego samego sukna co płaszcz, po obu rogach zaokrąglony.

Na zewnętrznej stronie wyłożonej części kołnierza w środku brzegu przodkowego znajduje się obszewka aksamitna ciemno-brunatna z pozłacanym guziczkiem z orłem na górnym końcu tejże obszewki.

Z przodu na szwie kołnierz przytwierdzającym jest zapinka ciemno-brunatna wełniana a mianowicie z prawej strony baryłka, z lewej pętlica a osady ich osłonięte są rozetami z tego samego materiału.

W tyle na wysokości bioder znajduje się zapona mająca 6 centymetrów szerokości, 37 centymetrów długości, opatrzona 2ma wielkimi guzikami połączanymi z orłami i 2ma dziurkami (wzór 15).

W wysokości zapony są zewnątrz po obu bokach kieszenie klapami nakryte a po lewej stronie piersi od wewnątrz kieszeń otwarta.

Plaszcz mundurowy podczas zimna lub niepogody jakoteż i podróży, nosi się na mundurze (galowym lub służbowym)

B. Mundur służbowy.

8. Kitel górniczy

jest kształtem i krojem podobny do sukni zwanej „koszulą górniczą“, mianowicie jest to bluza do piersi przylegająca, z tyłu fałdzista, z czarnego sukna, która zapina się z przodu na 9 w jednym rzędzie przszytych małych guzików połączanych z orłami (wzór 4) a z tyłu powyżej bioder opatrzona jest od wewnątrz ściągadłem służącym do układania fałdów (wzór 16, 17, 18).

Kołnierz stojący, 35 milimetrów wysoki i wyłogi na rękawach 60 milimetrów szerokie są czarne aksamitne; od kołnierza spada aż nieco poza barki peleryna czarna sukienna po obu przednich końcach 17 centymetrów, z tyłu w środku 18 centymetrów szeroka, z 9 zębami na dolnym brzegu z lekka wyciętymi i w środku pleców przytwierdzona.

Na każdym rękawie w środku między barkiem a łokciem przszyty jest w poprzek pasek czarny aksamitny 12 centymetrów długi a 35 milimetrów szeroki, którego brzeg dolny jest po obu końcach zaokrąglony i obłożony czarnem bramowaniem 5 milimetrów szeroki. Od tego paska zwieszają się frędzle jedwabne czarne, kręcone 8 centymetrów długie; w górę aż pod pelerynę idą dwie wstążki czarne jedwabne w środku obramowane, mające po 1 centymetrze szerokości a o 5 centymetrów od siebie oddalone; pomiędzy temi wstążkami aksamitnymi znajduje się czarna aksamitna tarcza herbowa, na której wyhaftowane jest złotem godło górnicze.

Na wyłogach obu rękawów przechodzi ku górze pasek czarny aksamitny, 3 centymetry szeroki, 8 centymetrów długi, na którym znajduje się pięć małych guzików połączanych z orłami (wzór 4).

Po obu stronach piersi znajduje się czarna aksamitna klapa trójzębna, 2 do 3 centymetrów szeroka, 14 centymetrów długa, z zębami w górę,

w kierunku od barku do najniższego guzika kitla górniczego, z pięcioma małymi guzikami połączanymi z orłami.

Pod każdą z tych klap jest wewnątrz kieszeń napierśna z otworem poziomym.

Na przednich końcach kołnierza stojącego umieszczone są obszewki jasno-zielone aksamitne, 8·5 centymetra długie; urzędnicy górniczy VIII klasy stopnia służbowego i wyższych noszą na tych obszewkach galony złote 8 centymetrów długie a 33 milimetry szerokie.

Stopnie oznaczają się rozetami, które są haftowane srebrem lub zrobione ze srebra wygniatanego a mianowicie urzędnicy V klasy używają rozety o średnicy 2·5 centymetra (wzór 8), urzędnicy VIII i XI klasy jednej, urzędnicy VII i X klasy dwóch a urzędnicy VI i IX klasy trzech rozet o średnicy 1·7 centymetra.

W lecie można nosić kitle z lekkich czarnych materyj do sukna podobnych, które jednak zrobione być winny według powyższego opisu.

9. Spodnie

urzędników górniczych wszystkich klas są jednakie z sukna tak zwanego nowo-popielatego z przodu opatrzone rozporem, u dołu nie rozcięte i mają po bokach kieszenie zapinające się na guziczki.

W lecie można nosić spodnie z lekkiej materyi koloru drap zwanego, białych jednak używać nie wolno.

10. Czapka służbowa

jest czarna sukienna, zresztą taka sama jak czapka służbowa przepisana do munduru służbowego c. k. urzędników rządowych (wzór 19, 20).

Wolno też zamiast tej czapki nosić używaną pospolicie (wzór 21, 22) z czarnej pilśni, z godłem górniczem wyhaftowanym złotem po prawej stronie a opatrzoną z przodu rozetą z orłem i pętlicą z małym guziczkiem z orłem.

11. Kamizelka

jest z takiego samego czarnego sukna jak kitel górniczy, część tylna z czarnego kanawasu; z przodu od szyi ku piersiom kamizelka jest na 10 centymetrów głęboko wycięta i zapina się na 7 połączanych guziczków z orłami przszytych na przednim brzegu prawej części piersiowej.

Przednie dolne rogi obu części piersiowych są na ukos ścięte, z poziomymi kieszeniami zewnątrz, po jednej na każdej stronie, z otworami opatrzoneymi listewką 2 centymetry szeroką.

Część tylna kamizelki jest w środku na 7 centymetrów rozcięta i opatrzona spinkiem do ściągania na sprzączkę.

W lecie wolno nosić białą kamizelkę powyższego kroju opatrzoną przepisaniem guziczkami z orłami.

12. Pałasz górniczy

nosić należy w służbie w czasie wszelkich czynności urzędowych, o ile ze względu na rodzaj czynności lub miejscowości nie byłby zawadą.

13. Krawat mundurowy

jest czarny, jedwabny lub atlasowy, 2 do 3 centymetrów szeroki w formie kokardy.

14. Pod względem rękawiczek obowiązują przepisy podane pod 6.

15. Do munduru nosić należy wyłącznie białą bieliznę.

§. 2.

Za oznaki żałoby pierwszego stopnia przepisane w §. 32 rozporządzenia całego ministerstwa z dnia 20. października 1889 (Dz. u. p. Nr. 176) używać należy oprócz krey 8 centymetrów szerokiej, w pośrodku lewego ramienia obwiniętej, także powłoki krepowej na godle górniczem z koroną cesarską, gałkami dębowymi i wawrzynowemi, u kapelusza górniczego umieszczonem, jakoteż na rękoejści pałasza.

§. 3.

Zresztą przepisy rozporządzenia całego ministerstwa z dnia 20. października 1889 (Dz. u. p. Nr. 176) obowiązywać mają także urzędników przy żupach solnych rządowych.

Dunajewski r. w.

Wzór 1.
(Widok z przodu.)

Wzór 2 a.
(Widok z tyłu.)

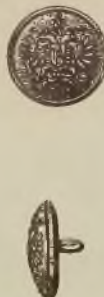
Wzór 2 b.
(Widok z hoku.)

Wzór 3.

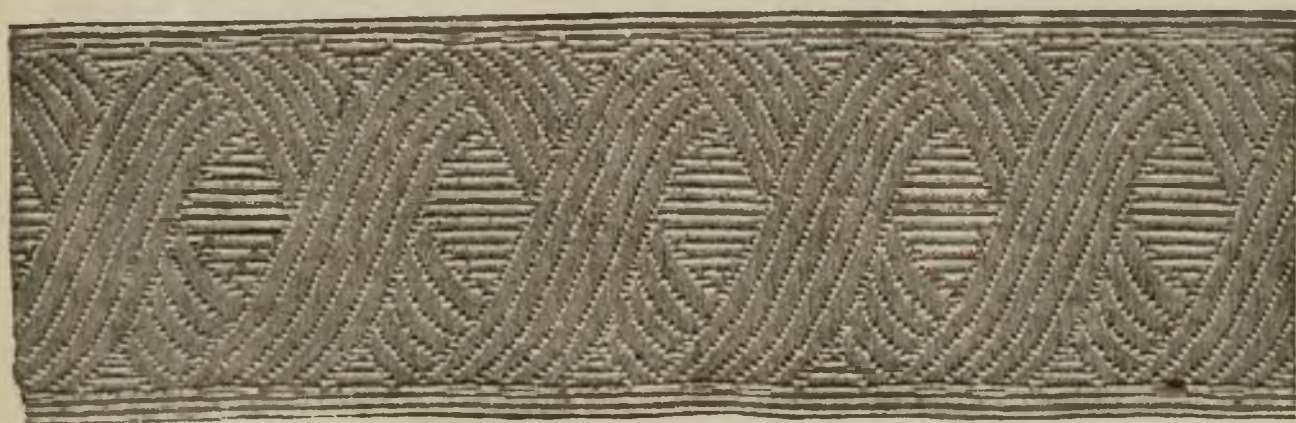
Wzór 4.

Wzór 5.

Wzór 6.

Wzór 7.

Wzór 8.

Wzór 9.

Wzór 10 a.
(Widok z przodu.)

Wzór 10 b.
(Widok z boku.)

Wzór 11.

Wzór 12.

Wzór 13.
(Widok z przodu.)

Wzór 14.
(Widok z tyłu.)

Wzór 15.

Wzór 16.
(Widok z przodu.)

Wzór 17.
(Widok z tyłu.)

Wzór 18.
(Widok z boku.)

Wzór 19.
(Widok z przodu.)

Wzór 20.
(Widok z boku.)

Wzór 21.
(Widok z przodu.)

Wzór 22.
(Widok z boku.)

